

PŘEDBĚŽNÁ ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 27.190; 75.160.20 **Srpen 2014**

**Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití - Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé -
Část 2: Posuzování shody včetně řetězce dohledu a hmotnostní bilance**

ČSN P
CEN/TS 16214-2
83 8260

Sustainability criteria for the production of biofuels and bioliquids for energy applications - Principles, criteria, indicators and verifiers -
Part 2: Conformity assessment including chain of custody and mass balance

Criteres de durabilité pour la production de biocarburants et de bioliquides pour des applications énergétiques - Principes, criteres, indicateurs et vérificateurs -
Partie 2: Évaluation de la conformité, incluant chaîne de surveillance et bilan massique

Nachhaltigkeitskriterien für die Herstellung von Biokraftstoffen und flüssigen Biobrennstoffen für Energieanwendungen - Grundsätze, Kriterien, Indikatoren und Prüfer -
Teil 2: Konformitätsbewertung einschließlich überwachter Lieferkette und Massenbilanz

Tato předběžná norma je českou verzí technické specifikace CEN/TS 16214-2:2014. Překlad byl zajištěn

Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This prestandard is the Czech version of the Technical Specification CEN/TS 16214-2:2014. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Upozornění na používání této normy

Tato předběžná česká technická norma přejímá technickou specifikaci CEN/TS 16214-2:2014 vydanou v souladu s vnitřními předpisy CEN/CENELEC, část 2 a je určena k ověření. Případné připomínky k obsahu normy přijímá Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, odbor technické normalizace.

Převzetí TS do národních norem členů CEN/CENELEC není povinné a tato TS nemusí být na národní úrovni převzata jako normativní dokument.

Informace o citovaných dokumentech

EN 16214-1:2012 zavedena v ČSN EN 16214-1:2013 (83 8260) Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití – Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé – Část 1: Terminologie

EN 16214-3 zavedena v ČSN EN 16214-3 (83 8260) Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití – Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé – Část 3: Biodiverzita a ekologická hlediska související s účely ochrany přírody

EN 16214-4 zavedena v ČSN EN 16214-4 (83 8260) Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití – Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé – Část 4: Metody výpočtu bilance emisí skleníkových plynů s použitím analýzy životního cyklu

EN ISO/IEC 17000:2004 zavedena v ČSN EN ISO/IEC 17000:2005 (01 0106) Posuzování shody – Slovník a základní principy

EN ISO/IEC 17050-1 zavedena v ČSN EN ISO/IEC 17050-1 (01 5259) Posuzování shody – Prohlášení dodavatele o shodě – Část 1: Všeobecné požadavky

EN ISO/IEC 17050-2 zavedena v ČSN EN ISO/IEC 17050-2 (01 5259) Posuzování shody – Prohlášení dodavatele o shodě – Část 2: Podpůrná dokumentace

Související normy

ČSN EN ISO 14001 (01 0901) Systémy environmentálního managementu – Požadavky s návodem pro použití

ČSN EN ISO 14040 (01 0940) Environmentální management – Posuzování životního cyklu – Zásady a osnova

ČSN ISO 14064-1:2006 (01 0964) Skleníkové plyny – Část 1: Specifikace s návodem pro stanovení a vykazování emisí a propadů skleníkových plynů pro organizace

ČSN ISO 14064-2:2006 (01 0964) Skleníkové plyny – Část 2: Specifikace s návodem pro stanovení, monitorování a vykazování snížení emisí nebo zvýšení propadů skleníkových plynů pro projekty

ČSN ISO 14064-3:2006 (01 0964) Skleníkové plyny – Část 3: Specifikace s návodem pro validaci a ověření výroků o skleníkových plynech

ČSN EN ISO 14065 (01 0965) Skleníkové plyny – Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání

ČSN EN 14588 (83 8200) Tuhá biopaliva – Terminologie, definice a popis

ČSN EN ISO 19011 (01 0330) Směrnice pro auditování systémů managementu

ČSN EN ISO 9000 (01 0300) Systémy managementu kvality – Základní principy a slovník

ČSN EN ISO/IEC 17011 (01 5258) Posuzování shody – Všeobecné požadavky na akreditační orgány akreditující orgány posuzující shodu

Citované předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009, o podpoře využívání

energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES ze dne 13. října 1998 o jakosti benzínu a motorové nafty a o změně směrnice Rady 93/12/EHS

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/30/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů, a směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a kterou se ruší směrnice 93/12/EHS

Sdělení Komise 2010/C 160/02 o praktickém provádění režimu udržitelnosti EU pro biopaliva a biokapaliny
a o pravidlech týkajících se výpočtu pro biopaliva

Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce
a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003

Související předpisy

Rozhodnutí Komise 2010/335/EU ze dne 10. června 2010 o pokynech pro výpočet zásob uhlíku v půdě pro účely přílohy V směrnice 2009/28/ES

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS

Rozhodnutí komise ze dne 21. prosince 2006, kterým se stanoví harmonizované referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla za použití směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES (2007/74/ES)

Vypracování normy

Zpracovatel: Výzkumný ústav zemědělské techniky, v.v.i., IČ 00027031, Ing. Petr Jevič, CSc., prof. h.c.,
Ing. Zdeňka Šedivá

Technická normalizační komise: TNK 139 Biomasa pro energetické využití

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Jitka Bílá

TECHNICKÁ SPECIFIKACE CEN/TS 16214-2
TECHNICAL SPECIFICATION
SPÉCIFICATION TECHNIQUE
TECHNISCHE SPEZIFIKATION Leden 2014

Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití - Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé -

Část 2: Posuzování shody včetně řetězce dohledu a hmotnostní bilance

Sustainability criteria for the production of biofuels and bioliquids for energy applications - Principles, criteria, indicators and verifiers -

Part 2: Conformity assessment including chain of custody and mass balance

Criteria de durabilité pour la production de biocarburants et de bioliquides pour des applications énergétiques - Principes, critères, indicateurs et vérificateurs -
Partie 2: Évaluation de la conformité, incluant chaîne de surveillance et bilan massique

Nachhaltigkeitskriterien für die Herstellung von Biokraftstoffen und flüssigen Biobrennstoffen für Energieanwendungen - Grundsätze, Kriterien, Indikatoren und Prüfer -
Teil 2: Konformitätsbewertung einschließlich überwachter Lieferkette und Massenbilanz

Tato technická specifikace (CEN/TS) byla schválena CEN dne 2013-10-14 pro dočasné používání.

Doba platnosti této CEN/TS je zatím omezena na tři roky. Po dvou letech budou členové CEN požádáni o připomínky týkající se zejména toho, zda může být CEN/TS převedena na evropskou normu.

Je třeba, aby členové CEN oznámili existenci této CEN/TS stejným způsobem, jako je tomu u EN, a vhodnou formou ji zpřístupnili na národní úrovni. Je přípustné ponechat konfliktní národní normy v platnosti (souběžně s CEN/TS), dokud se nedosáhne konečného rozhodnutí o možnosti převedení této CEN/TS na EN.

CEN

**Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung**

Řídící centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2014 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky Ref. č. CEN/TS 16214-2:2014 E jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Maltu, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Obsah

Strana

Předmluva 7

Úvod 8

1 Předmět normy 9

2	Citované dokumenty	9
3	Termíny a definice	10
4	Obecné zásady	10
5	Požadavky na posuzování shody	10
5.1	Základní prvky	10
5.2	Požadavky na udržitelnost	10
5.3	Požadavky na hospodářské subjekty	11
5.4	Odborná způsobilost orgánů posuzujících shodu	11
5.5	Požadavky na proces posuzování shody	11
5.5.1	Obecné požadavky	11
5.5.2	Proces posuzování shody	12
6	Požadavky na kontrolu řetězce dohledu – metoda hmotnostní bilance	12
6.1	Základní prvky pro uplatnění metody hmotnostní bilance	12
6.2	Prohlášení o výrobku – potvrzení o shodě dodávky	13
6.3	Požadavky na systém managementu	13
6.3.1	Obecně	13
6.3.2	Závazek	13
6.3.3	Odpovědnosti a pravomoci	13
6.3.4	Dokumentace	13
6.3.5	Záznamy	13
Příloha A	(informativní) Příklad postupů při posuzování shody	15
Příloha B	(informativní) Kontrolní seznamy	16
Příloha C	(informativní) Příklad použití vlastních prohlášení v systému skupinového auditu	19
Příloha D	(informativní) Příklad použití prohlášení o shodě u konkrétních dodávek	21
Příloha E	(informativní) Příklad hmotnostní bilance	23
Příloha F	(informativní) Příklad bilance skleníkových plynů	26
Příloha G	(informativní) Příklad prohlášení o výrobku	29
Příloha H	(informativní) Vztah mezi touto technickou specifikací a základními požadavky EU směrnic	

Předmluva

Tento dokument (CEN/TS 16214-2:2014) vypracovala technická komise CEN/TC 383 *Udržitelně produkováná biomasa pro energetické využití*, jejíž sekretariát zajišťuje NEN.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tato norma sestává z těchto částí:

- EN 16214-1 *Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití – Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé – Část 1: Terminologie;*
- CEN/TS 16214-2 *Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití – Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé – Část 2: Posuzování shody včetně řetězce dohledu a hmotnostní bilance;*
- EN 16214-3 *Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití – Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé – Část 3: Biodiverzita a ekologická hlediska související s účely ochrany přírody;*
- EN 16214-4 *Kritéria udržitelnosti pro výrobu biopaliv a biokapalin pro energetické využití – Zásady, kritéria, ukazatele a ověřovatelé – Část 4: Metody výpočtu bilance emisí skleníkových plynů s použitím analýzy životního cyklu.*

Tato část 2 byla původně navržena jako kompletní norma, ale z důvodu nedostatku konsenzu je nakonec navržena jako technická specifikace CEN/TS. To by umožnilo evropským a zainteresovaným účastníkům a hospodářským subjektům použít ji při harmonizaci jejich posuzování shody bez rizika, že bude v rozporu s národní legislativou a národními režimy udržitelnosti, které jsou v době vydání této části stále ve stadiu vývoje.

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto technickou specifikaci povinny oznámit národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Úvod

Směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, označovaná jako směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED, [1]), zahrnuje zdokonalený závazný režim udržitelnosti pro biopaliva a biokapaliny pro evropský trh. Směrnice RED obsahuje závazná kritéria, týkající se úspory emisí skleníkových plynů, půdy s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti, půdy s velkou zásobou uhlíku a zemědělsko-environmentální praxe. Několik článků směrnice uvádí požadavky na členské státy EU a hospodářské subjekty v Evropě. Státy, které nejsou členy EU, mohou mít odlišné požadavky a kritéria, například na stanovení snížení emisí skleníkových plynů v rámci své vlastní národní legislativy.

Kritéria udržitelnosti jsou rovněž závazně stanovena ve směrnici 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové

nafty [2], prostřednictvím změny směrnice 2009/30/ES (pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů, [3]). Směrnice 98/70/ES je uváděna jako směrnice o jakosti paliv (FQD).

Po svém založení v roce 2008 zahájila CEN/TC 383 práci na normách týkající se kritérií udržitelnosti pro biomasu určenou k energetickému využití. Poté co byla kontaktována CEN, požádala Evropská komise CEN v květnu 2009 o zahájení práce na normách týkající se:

- zavedení metody hmotnostní bilance u hospodářských subjektů pro management řetězce dohledu;
- zajištění dokladů hospodářskými subjekty potvrzujícími, že produkce surovin nenarušuje účely ochrany přírody, že sklizeň surovin je nezbytná k tomu, aby si travní porosty zachovaly svůj stávající stav, a že pěstování a sklizeň surovin nezahrnuje odvodnění předtím neodvodněné půdy;
- auditu informací předkládaných hospodářskými subjekty prováděného členskými státy a dobrovolnými režimy.

Jak EK, tak CEN souhlasily s tím, že tyto normy mohou hrát roli při zavádění strategie EU v oblasti udržitelnosti biopaliv a biokapalin. Ve sdělení Komise o praktickém zavádění režimu udržitelnosti biopaliv a biokapalin v EU a pravidlech výpočtu pro biopaliva je uvedena připravenost CEN na tuto práci (2010/C 160/02, [4]).

Je všeobecně přijímáno, že udržitelnost jako celek zahrnuje environmentální, sociální a ekonomické aspekty. Evropské směrnice nařizují splnění několika kritérií udržitelnosti pro biopaliva a biokapaliny.

Tato evropská

norma byla vypracována s cílem pomoci členským státům EU a hospodářským subjektům při zavedení požadavků udržitelnosti biopaliv a biokapalin nařízených v evropských směrnicích. Tato evropská norma se omezuje na některé aspekty týkající se posouzení udržitelnosti biomasy vyrobené pro energetické využití. To znamená, že samotná shoda s touto normou nebo jejími částmi nedokazuje, že byla biomasa vyrobena udržitelně.

Tato technická specifikace definuje požadavky na ověřování shody s kritérii udržitelnosti pro biopaliva a biokapaliny v souladu s požadavky právních předpisů, které jsou uvedeny v článku 18 směrnice RED [1]. Tato technická specifikace definuje zejména požadavky na přiměřenou úroveň nezávislého auditu informací předložených hospodářskými subjekty (kapitola 5) a jimi zavedenou metodu hmotnostní bilance pro kontrolu řetězce dohledu (kapitola 6).

Tato technická specifikace je nástrojem, který může být použit jako součást dobrovolných režimů, národních režimů nebo dvoustranných dohod.

Tato technická specifikace definuje požadavky na systém hmotnostní bilance, který:

- a) umožňuje, aby byly smíchány dodávky surovin nebo biopaliv nebo biokapalin s odlišnými parametry udržitelnosti;
- b) vyžaduje, aby informace o parametrech udržitelnosti a velikosti dodávek uvedených v bodě a), byly součástí dokumentace doprovázející směs; a
- c) zajišťuje, aby souhrn všech dodávek odebraných ze směsi měl stejné parametry udržitelnosti, ve stejných množstvích jako souhrn všech dodávek přidaných do směsi.

Každý hospodářský subjekt v řetězci dohledu je zodpovědný za údaje uvedené v prohlášení o výrobku předaném následujícímu hospodářskému subjektu, jak je to podrobně uvedeno v 5.1. Platnost těchto prohlášení je ověřena postupy na posuzování shody prováděnými tak, jak jsou popsány v kapitole 5 této technické specifikace.

Kde je to na místě, části této normy obsahují na konci přílohu, která informuje uživatele o vazbě mezi požadavky v evropské směrnici a požadavky uvedenými v normě CEN.

1 Předmět normy

Tato technická specifikace definuje požadavky na doklady, kterými musí hospodářský subjekt prokázat, že

biopaliva a biokapaliny splňují kritéria udržitelnosti definovaná ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie [1]. Tato technická specifikace se vztahuje na počáteční fázi produkce biomasy nebo k sběrnému místu odpadů a zbytků a na každý článek řetězce dohledu. Rovněž definuje požadavky na orgány posuzující shodu při kontrolování shody se současnou normou.

POZNÁMKA Příklad dodavatelského řetězce biopaliv a biokapalin, který spadá pod řetězec dohledu, je uveden na obrázku 1. Tento dodavatelský řetězec je jednoduchým znázorněním, současné dodavatelské řetězce jsou většinou složitější.

Obrázek 1 - Příklad dodavatelského řetězce biopaliv a biokapalin

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.